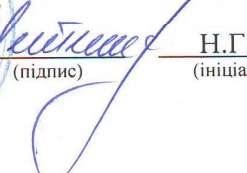

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ім. Ю.М. Потебні
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ФІНАНСІВ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інженерного навчально-
наукового інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ

(підпис) Н.Г. Метеленко
(ініціали та прізвище)

**Управління потенціалом підприємницьких структур
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

підготовки магістра
очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності 076 Підприємництво та торгівля
освітньо-професійна програма «Економіка підприємства та управління бізнесом»

Укладач Паршин Ю.І., доктор економічних наук, професор, професор кафедри
інформаційної економіки, підприємництва та фінансів

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри інформаційної
економіки, підприємництва та фінансів

Протокол № 1 від “ 29 ” серпня 2023 р.
Завідувач кафедри

(підпис) О.О. Шапуров
(ініціали, прізвище)

Погоджено:
Гарант ОІ

(підпис) В.В. Голомб
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
Інженерного навчально-наукового інституту
ім. Ю.М. Потебні

Протокол № 1 від “ 30 ” серпня_ 2023 р.
Голова науково-методичної ради

(підпис) Т.А. Шарапова
(ініціали, прізвище)

Погоджено:

Відповідальний за секцію «Економічні науки»

(підпис) О.О. Шапуров
(ініціали, прізвище)

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Кількість кредитів – 5	Обов'язкова	
		Цикл професійної підготовки спеціальності	
Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»	Загальна кількість годин – 150	Семестр:	
		2-й	2 -й
Освітньо-професійна програма Економіка підприємства та управління бізнесом	Змістових модулів – 8	Лекції	
		20 год.	8 год.
		Практичні	
Рівень вищої освіти: магістерський	Кількість поточних контрольних заходів – 16	20 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		110 год.	136 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління потенціалом підприємницьких структур є формування у здобувачів знань з теоретико-методологічних засад та навиків управління формуванням, розвитком, конкурентоспроможністю потенціалу підприємства, результативністю його використання за сучасними соціально-економічними критеріями; набуття вмінь обґрунтовувати і використовувати механізми запобігання кризі та антикризового управління суб`єктами господарювання.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Управління потенціалом підприємницьких структур є: з'ясування сутності управління потенціалом підприємницьких структур, промислових підприємства; визначення впливу потенціалу на розвиток підприємства; ідентифікація із застосуванням економічних методів аналізу основних тенденцій розвитку підприємства; виявлення сучасних ринкових та інституціональних методик менеджменту; виявляти резерви та оптимальні шляхи підвищення ефективності використання потенціалу підприємства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та / або біржових структур. СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб`єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та /або біржової діяльності. СК 5. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.</p>	<p>Методи: Дослідницький (самостійна робота, індивідуальні завдання). Наочні методи (схеми, моделі, алгоритми). Проблемно-пошукові методи (репродуктивні). Практичні методи (творчі завдання, складання, контрольні роботи). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації). Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, створення реальних ситуацій).</p>
<p>Програмні результати навчання: ПР 7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб`єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та / або біржової діяльності. ПР 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб`єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності. ПР 11. Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.</p>	<p>Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий) Контрольні заходи: теоретичне тестування за змістовим модулем.</p>

Міждисциплінарні зв'язки. «Управління потенціалом підприємницьких структур», як навчальна дисципліна, тісно пов'язана з такими дисциплінами як: «Управління економіко-правовими новаціями в управлінні бізнесом», «Інноваційні методи досліджень в підприємстві та торгівлі», «Організація управління персоналом у підприємницьких структурах».

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-методологічні засади управління потенціалом підприємницьких структур

Змістовий модуль 1. Сутність і складові економічного потенціалу підприємства.

Поняття потенціалу в економіці. Предметні складові потенціалу промислового підприємства. Система оціночних показників при визначенні рівня виробничого потенціалу підприємства. Методики вартісної оцінки складових елементів потенціалу підприємства

Змістовий модуль 2. Ресурси, фактори виробництва як складові потенціалу підприємства

Ресурси підприємства. Види ресурсів та їх роль у виробничій діяльності суб'єктів господарювання. Ресурси і фактори виробництва. Майно підприємства. Міра дохідності факторів виробництва в конкретних виробничо-економічних умовах. Ресурсний потенціал підприємства. Ринковий розподіл ресурсів. Ресурсно-ринковий потенціал. Раціональне використання ресурсів. Зайнятість ресурсів. Проблема „витрати-вихід”. Ефективність.

Змістовий модуль 3. Потенціал підприємства як основа стратегії його розвитку.

Стратегічний потенціал підприємства, його складові. Стратегічний розвиток підприємства. Складові стратегічного розвитку. Стратегічне планування і управління потенціалом підприємства. SWOT-аналіз. Алгоритм стратегічного планування. Основні типи виробничих систем. Інформаційні системи обліку і планування ресурсів підприємства. Контролінг – інструмент управління виробничою системою.

Змістовий модуль 4. Інвестиційний та інноваційний потенціал підприємства.

Інвестиційна та інноваційна діяльність підприємства як система заходів з використання наукового, науково-технічного і інтелектуального потенціалу.

Інвестиції та інновації як елементи економічного потенціалу підприємства. Інтелектуальний потенціал підприємства. Сучасні концепції інвестиційної та інноваційної стратегії підприємства.

Розділ 2. Управління потенціалом підприємства

Змістовий модуль 5. Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства.

Матеріально-технічний потенціал підприємства; поняття, основні складові (елементи). Фактори, що впливають на ефективність управління матеріально-технічним потенціалом підприємства. Показники ефективності використання об'єктів матеріально-технічного потенціалу. Оцінка техніко-економічного стану виробництва; продукції, технології, рівня механізації і автоматизації виробництва. Стратегія і тактика управління матеріально-технічним потенціалом підприємства. Основні напрями удосконалення управління матеріально-технічним потенціалом.

Механізм мотивації розробки та впровадження програми підвищення ефективності використання матеріально-технічного потенціалу підприємства.

Змістовий модуль 6. Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства, управління конкурентоспроможністю.

Категорія трудового потенціалу в постіндустріальній економіці. Показники оцінки кадрової складової потенціалу підприємства. Альтернативні підходи до управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства.

Поняття діагностики конкурентного середовища. Методика діагностики конкурентного середовища. Внутрішнє середовище підприємства. Шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Змістовий модуль 7. Система антикризового управління потенціалом підприємства. Економічна безпека.

Поняття антикризового управління, сутність і його характеристика. Характеристика і ознаки кризового стану підприємства. Причини виникнення кризової ситуації. Проблеми кризи потенціалу підприємства. Передкризовий стан, банкрутство. Управління антикризовими заходами. Методи виводу підприємства з кризового стану, їх ефективність.

Сутність і історія виникнення поняття економічної безпеки підприємства. Економічна безпека підприємства в умовах кризового розвитку. Показники і індикатори економічної безпеки підприємства.

Змістовий модуль 8. Управління результативністю використання потенціалу підприємства.

Управління за результатами. Система оціночних показників при визначенні результативності використання потенціалу. Оперативна і стратегічна результативність функціонування підприємства.

Моделі економічного розвитку. Особливості економічних стратегій провідних підприємств світу. Проблема конкурентоспроможності підприємств України в глобальній економіці. Наслідки і результати співробітництва України з організаціями глобального профілю діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години						Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин		Лекційні Заняття, год		Семінарські/ Практичні /лабораторні заняття, год		о/д ф.	з/дист ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
1	2	3		4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	14	4	2	2	1	2	1	10	12	3	5	8
2	14	4	2	2	1	2	1	10	12	3	5	8
3	14	4	1	2	1	2		10	13	2	5	7
4	14	4	2	2	1	2	1	10	12	2	5	7
5	14	4	2	2	1	2	1	10	12	2	5	7
6	14	4	2	2	1	2	1	10	12	2	5	7
7	18	8	1	4	1	4		10	17	3	5	8
8	18	8	2	4	1	4	1	10	16	3	5	8
Усього за змістові модулі	120	40	14	20	8	20	6	80	106	20	40	60
Підсумковий семестровий контроль екзамен	30							30	30			40
Загалом		150								100		

5. Теми лекційних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин	
		о/дист.ф.	з./дист.ф.
1	Сутність і складові економічного потенціалу підприємства	2	1
2	Ресурси, фактори виробництва як складові потенціалу підприємства	2	
3	Потенціал підприємства як основа стратегії його розвитку	2	1
4	Інвестиційний та інноваційний потенціал підприємства	2	
5	Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства	2	1
6	Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства, управління конкурентоспроможністю	2	
7	Система антикризового управління потенціалом підприємства. Економічна безпека	4	1
8	Управління результативністю використання потенціалу підприємства	4	
Разом		20	4

6. Теми практичних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин	
		о/д.ф.	з/дист.ф.
1	Сутність і складові економічного потенціалу підприємства	2	
2	Ресурси, фактори виробництва як складові потенціалу підприємства	2	1
3	Потенціал підприємства як основа стратегії його розвитку	2	
4	Інвестиційний та інноваційний потенціал підприємства	2	1
5	Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства	2	
6	Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства, управління конкурентоспроможністю	2	1
7	Система антикризового управління потенціалом підприємства. Економічна безпека	4	
8	Управління результативністю використання потенціалу підприємства	4	1
Разом		20	4

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Види поточних контрольних заходів	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Виконання теоретичних завдань 1	Теоретичні та ситуаційні завдання до теми 1 завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Завдання оцінюється від 1 до 3 балів з урахуванням відповідей	3
	Виконання практичних завдань, ситуацій 1		Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	5
Усього за ЗМ 1	2			8
2	Виконання теоретичних завдань 2	Теоретичні та ситуаційні завдання до теми 1 завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Завдання оцінюється від 1 до 3 балів з урахуванням відповідей	3
	Виконання практичних завдань, ситуацій 2		Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	5
Усього за ЗМ 2	2			8

1	2	3	4	5
3	Виконання теоретичних завдань 3	Теоретичні та ситуаційні завдання до теми завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Завдання оцінюється від 1 до 2 балів з урахуванням відповідей	2
	Виконання практичних завдань, ситуацій 3		Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	5
Усього за ЗМ 3	2			7
4	Виконання теоретичних завдань 4	Теоретичні та ситуаційні завдання до теми завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Завдання оцінюється від 1 до 2 балів з урахуванням відповідей	2
	Виконання практичних завдань, ситуацій 4		Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	5
Усього за ЗМ 4	2			7

1	2	3	4	5
5	Виконання теоретичних завдань 5	Теоретичні та ситуаційні завдання до теми завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Завдання оцінюється від 1 до 2 балів з урахуванням відповідей	2
	Виконання практичних завдань, ситуацій 5		Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	5
Усього за ЗМ 5	2			7
6	Виконання теоретичних завдань 6	Теоретичні та ситуаційні завдання до теми завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Завдання оцінюється від 1 до 2 балів з урахуванням відповідей	2
	Виконання практичних завдань, ситуацій 6		Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	5
Усього за ЗМ 6	2			7

1	2	3	4	5
7	Виконання теоретичних завдань 7	Теоретичні та ситуаційні завдання до теми 7 завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Завдання оцінюється від 1 до 3 балів з урахуванням відповідей	3
	Виконання практичних завдань, ситуацій 7		Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	5
Усього за ЗМ 7	2			8
8	Виконання теоретичних завдань 2	Теоретичні та ситуаційні завдання до теми завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Завдання оцінюється від 1 до 3 балів з урахуванням відповідей	3
	Виконання практичних завдань, ситуацій 2		Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	5
Усього за ЗМ 8	2			8
Усього за змістові модулі	16			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
Екзамен	Тестування	Тестування передбачає обмежену у часі (1 година 20 хвилин) відповідь на питання. У разі дистанційної форми навчання екзамен проходить у тестовій формі через платформу Moodle.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 40. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	40
Усього за підсумковий семестровий контроль	1			40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Коваль Н. В.. Управління потенціалом підприємства: навч. посіб. Біла церква: БНАУ, 2018. 373 с.
2. Полінкевич О.М., Шостак Л.В.. Потенція і розвиток бізнесу: навч. посіб. Луцьк : ВежаДрук, 2019. 592 с.
3. Федонін О. С. Потенціал підприємства : формування і оцінка. Навч. Посібник. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 325 с.
4. Іванов В.Б., Кохась О.М., Хмелевський С.М. Потенціал підприємства: науково-метод. посіб. К.: Кондор, 2019. 300 с.

Додаткова:

1. Петков С., Чижмарь Е., Журавльов Д., Нормативний помічник оцінювання майна та майнових прав. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 510 с.
2. Цибульська Е. І.. Оцінка бізнесу та його складових : навч. посіб. для студентів. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 364 с.
- 3.. Єрмоленко О. А., Лисьонкова Н. М. Оцінка вартості бізнесу: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2021. 75 с.

Інформаційні ресурси:

1. СЕЗН ЗНУ Moodle. веб-сайт. URL: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=8244> (дата звернення: 29.08.2023).
2. Бази даних. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України: веб-сайт. URL : <https://smida.gov.ua/db> (дата звернення: 29.08.2023).
3. Україна в міжнародних індексах. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 25.08.2023).
4. Business Analysts and Open Source - The Next Frontier : веб-сайт. URL : <https://www.iiba.org/knowledgehub/> (дата звернення: 25.08.2023).